

曹雪芹《红楼梦》

Цао Сюецінь

“Сон у червоній вежі
”(1791)

曹雪芹 Цао Сюецінь (1724-1764)

- Предки були пов'язані з імператорським домом: прадід був інспектором імператорських майстерень, прабабуся – годувальницею імператора Кансі, а дід Цао Інь навчався разом з імператором (керував імператорськими ткацькими мануфактурами та був соляним інспектором на півдні; став відомим культурним діячем, зібрав велику бібліотеку та був організатором книгодрукування).
- 1723-1736 – новий імператор Юнчжен на престолі. Рід Цао був розорений.

曹雪芹 Цао Сюецінь (1724-1764) (справжнє ім'я 曹梦院)

Після розорення родина переїздить до Пекіна. Після приходу до влади Цяньлуна, родина остаточно занепадає.

Цао Сюецінь отримав ступінь **сюцай** і посаду дрібного службовця в училищі імператорської сім'ї (працював 10 років).

Решту життя живе у злиднях і працює над романом, який не встиг дописати (останні 40 розділів написав **Гао Е** 高鹗)

Помер у 1764 році, заразившись віспою від хворого сина.

曹雪芹 Цао Сюецінь (1724-1764)

“Народився у
розкошах,
закінчив життя
у злиднях,
половину
життя прожив,
ніби камінь...”

Лу Сінь
/про Цао
Сюеціня/

《红楼梦》

Загадка назви

1. 《石头记》“Історія каменя”

Узято із зачину: два монахи – даоський і буддійський – під час подорожі до неземного царства знайшли дорогоцінний камінь – нефрит, який повинен був переродитися в людину (*Нюйва* зібрала 36501 камінь, щоб залатати небо, один був зайвий)

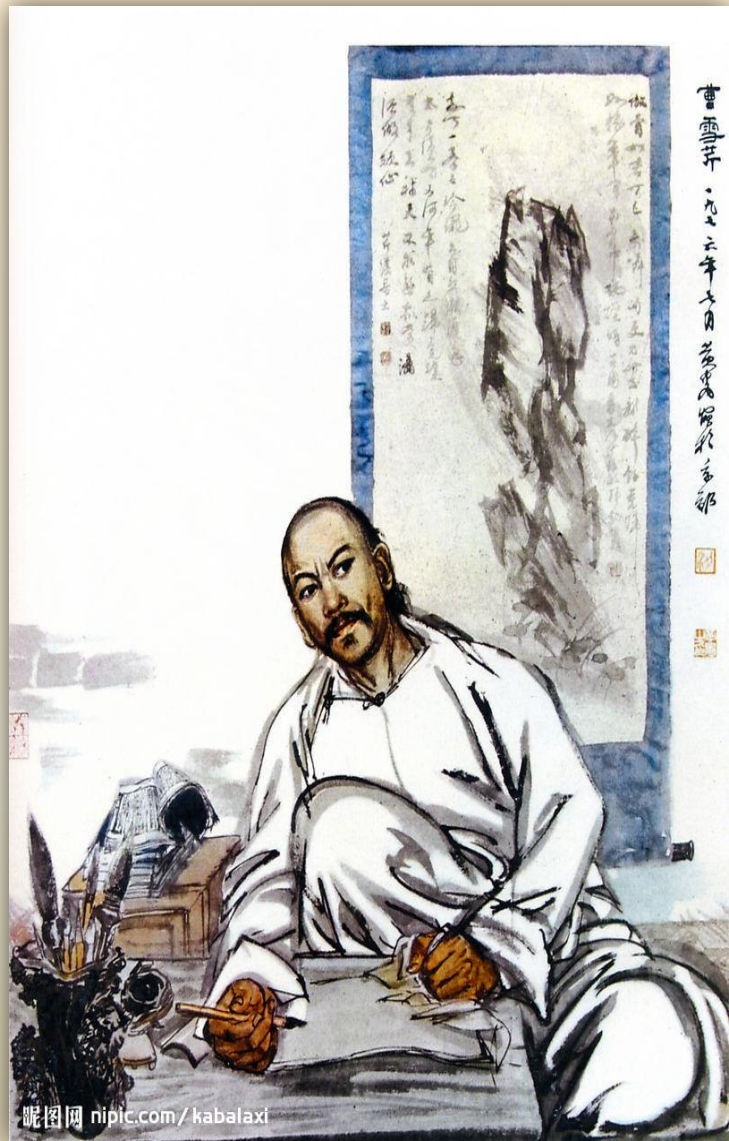
《红楼梦》

Загадка назви

2. 《情僧录》“Нотатки Цін-сена”

Монах Кун-Кун, що переписував історію каменя побачив у небутті форму, з форми народилися почуття, почуття знову набули форму, а форма знову перетворилася на небуття.

(情僧 – Монах, що пізнав почуття)

《红楼梦》

Загадка назви

3. 《风月宝鉴》

”Дорогоцінне дзеркало
кохання”

Мета книги – застерігати
людей від
безрозсудливого
ставлення до почуттів
між чоловіком і жінкою

《红楼梦》

Загадка назви

4. 《金陵十二钗》

“Історія дванадцяти шпильок із Цзіньліна”

金陵 - Золотий Пагорб (образна назва Нанкіна)

Історія молодого покоління жінок чотирьох великих родів **贾, 史, 王**

薛

《红楼梦》

Загадка назви

5. 《金玉缘》

”Доля золота і яшми”

Ця назва була долучена пізніше, щоб сховати роман від літературної інквізиції цінської доби.

Вона пов'язана з долею головних героїв Баоюя 宝玉 та Баочай 宝钗

《红楼梦》

Загадка назви

6. **《大观琐录》**”Дрібні нотатки значних видовищ”

Пізня назва, що приховувала справжню назву книги і розбивала роман на велику кількість дрібних оповідок.

《红楼梦》Метафора сну:

ЖИТТЯ – ЦЕ СОН

Справжнє ім'я автора роману 曹梦院

В основі роману – буддійська концепція буття, кармічне народження людини в тому чи іншому образі. Душа повинна відчувати “сон життя” з усіма його печалями та стражданнями. (Сичов Л. П., Сичов В.Л.)

ЖИТТЯ – СОН - лейтмотивний образ роману. У філософії буддизму та даосизму сон – метафора життя, його пустоти та ілюзорності (легенда Чжуанцзи про сон-метаморфозу метелика)

《红楼梦》Метафора сну Країна Марень 太虚幻境

Світ ілюзій – Велика Пустота. Пустота – це стан, коли людина зливається сама із собою і прозирає. Уві сні, що звільняє від раціонального самоконтролю, людина відкрита метаморфозам буття і здатна відкривати для себе безліч світів.

Напис на воротях: 假作真时真亦假。无为有处有还无。

警幻仙姑 – богиня кохання, уособлення жіночої краси, втілення усіх жіночих чеснот.

Цзян Мей - фея, що втілює три пристрасті Баоюя (піднесену до Дайюй 黛玉, узвичаєну – до Баочай 宝钗, почуттєву – до Цзінь Кецін 秦可卿)

Небо почуттів, море почуттів, все тіло охоплене ілюзорними почуттями (трагічний фінал життя – мертва жінка)

《红楼梦》Метафора сну Образ дзеркала

В даосизмі дзеркало – метафора
просвітленого серця

У дзеркалі відображається істинна сутність людини, водночас воно втілює, як і сон, ілюзорність життя : місяць у воді, квіти у дзеркалі.

Мистецтво – “дзеркало природи”, слабке відображення життя, сон.

Дзеркало – метафора мінливості, неоднозначності (загадковість душі Баоюя)

Смерть Цзя Жуя – фольклорний мотив входження до дзеркала (на основі подвійного сприйняття сутності Фенцизе)

《红楼梦》Метафора сну

Смерть – це сон

Смерть не є кінцем життя, а лише переходом його до іншого стану до іншого життя.

Смерть вносить трагічний відтінок у життя героїв у формі передчуттів нещастя та опису пережитих нещасть.

Баоюй розмірковує про смерть як розчинення у сльозах, повернення до джерел.

Уві сні герої отримують попередження про смерть, сон – підготовка до смерті. Сон, як і смерть, - відвідування іншого світу.

Спростовується **конфуціанське розуміння смерті** набуття слави.

Смерть (а також ухід в монастир) в романі є одним із шляхів **пробудження, звільнення від сну (переосмислення життя).**

《红楼梦》Метафора сну

Сон-смерть

В романі багато смертей (померлі або феї Країни Марень приходять уві сні до живих, щоб попередити про смерть)

Цін Кецін приходить до служниці старої Цзя Юаньян.

Служниця Цін Вень **晴雯** отримує звістку уві сні, що на неї чекає Країна Марень, де вона перетвориться на Богиню лотосів.

По смерті Баоюй присвятить їй славнозвісне **Поминальне слово на честь Богині лотосів 芙蓉女儿谏**

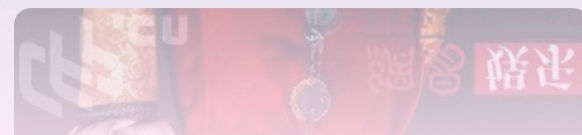

《红楼梦》 Головні герої 贾宝玉 Цзя Баоюй

Баоюй – Дорогоцінний
Нефрит – чудесний камін,
викинутий Ньювою, якому
судилося відчути **сон**
життя з усіма його
радощами та печаллями.

Камінь – творіння Небес –
символ незвичайного, тому
Баоюй **дивний за**
природою (мінливий
настрій, суперечливий
характер, непередбачувані
вчинки).

Баоюй уособлює **шлях**
пізнання світу (через прояв
почуттів) що є трагічним

《红楼梦》 Головні герої 贾宝玉 Цзя Баоюй

Ідея конфліктності: вплив філософії даосизму (自然无为), що йшла в розріз із конфуціанськими постулатами про кар'єру й продовження традицій роду.

《红楼梦》 Головні герої 林黛玉 Лінь Дайюй

- Неземна дівчина, що увібрала риси відомих красунь Піднебесної
- Наділена чуттєвістю, незалежним характером, душевною свободою
- Має “гострий язичок”
- Її символ – сльози
- Залишила мрії, позбулася життя

《红楼梦》 Головні герої 林黛玉 Лінь Дайюй

Потойбічна природа героїні: Трава Безсмертя, Пурпурова Перлина, надіслана на землю, щоб нагадати Баоюю про його неземну природу

Вона пообіцяла віддати Баоюю всі свої сльози, коли

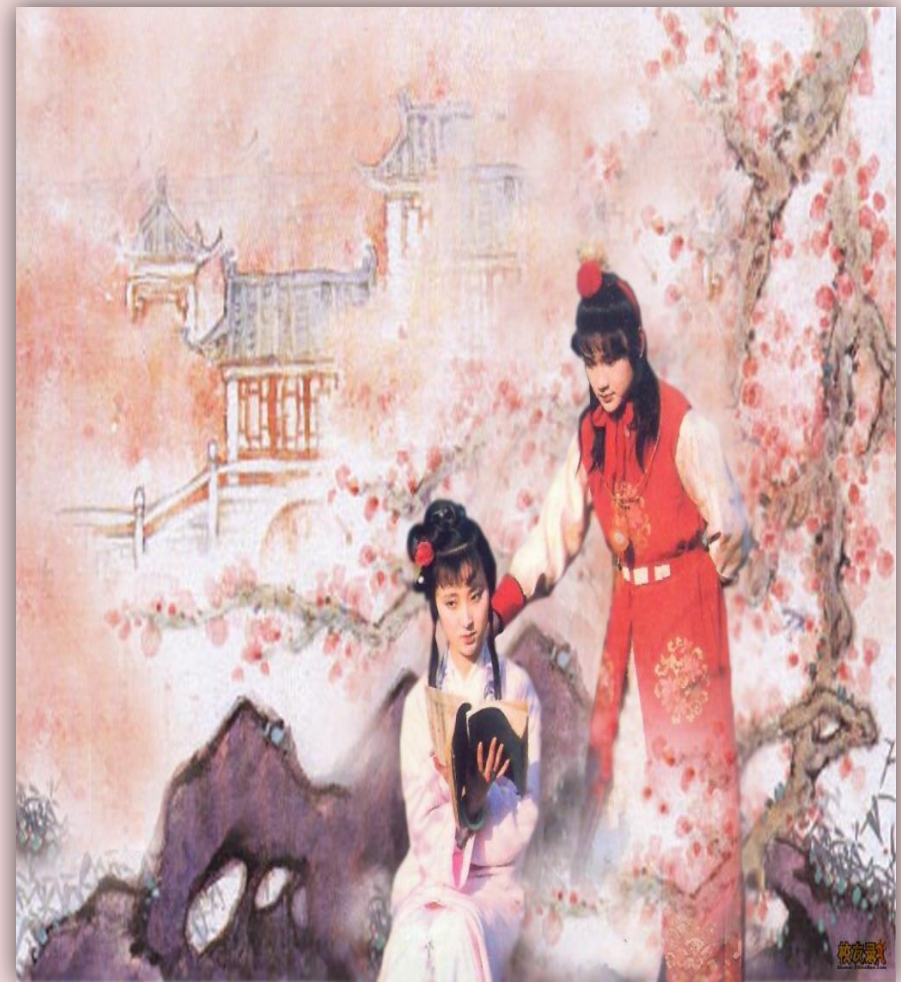

《红楼梦》 Головні герої 林黛玉 Лінь Дайюй

Духовний зв'язок Баоюя з Дайюй розпочався ще до того, як вони переродилися в земному житті.

Характер Баоюя уподібнений каменю, що не змінює властивостей, а жіночий емоційний характер Дайюй – вічним сльозам. Сльози Дайюй – символ її тонкої душі

《红楼梦》 Головні герої 薛宝钗 Сюе Баочай

Підкреслена її земна
природа і
традиційне
виховання.

Прагне догодити

Розсудлива

Зрештою стає
дружиною Баоюя,
однак щастя не
знаходить (Баоюй
залишає дім з
двома монахами)

